

Poznámky a příklady. 1. (lemma o obcházení pólu) Nechť f má v bodě a pól násobnosti 1, $0 \leq \alpha < \beta \leq 2\pi$ a $\gamma_\rho : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{C}$, $0 < \rho < r$ je definována jako $\gamma : t \mapsto a + \rho e^{it}$. Potom

$$\lim_{\rho \rightarrow 0^+} \int_{\gamma_\rho} f = (\beta - \alpha)i.$$

2. (Jordanovo lemma) Nechť $R > 0$ a f je spojitá vzhledem k množině $A = \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Im}(z) \geq 0, |z| \geq R\}$, $\kappa \geq 0$ a $\gamma_\rho : [0, \pi] \rightarrow \mathbb{C}$, $R < \rho$ je definována jako $\gamma_\rho : t \mapsto \rho e^{it}$. Označme

$$M_\rho = \max\{|f(z)| : z \in \langle \gamma_\rho \rangle\}$$

Nechť platí alespoň jedna z podmínek

- $\kappa = 0$ a $\rho M_\rho \rightarrow 0$, $\rho \rightarrow \infty$,
- $\kappa > 0$ a $M_\rho \rightarrow 0$, $\rho \rightarrow \infty$,

potom $\lim_{\rho \rightarrow \infty} \int_{\gamma_\rho} e^{i\kappa z} f(z) dz = 0$.

Analogické tvrzení platí i pro dolní polorovinu.

3. $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{1+x^6} dx = \frac{2}{3}\pi$,

4. $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{1+x^3} dx = \frac{\pi}{\sqrt{3}}$ (pozor, integrál existuje jen ve smyslu hlavní hodnoty).

Definice 1 (singularity a reziduum v nekonečnu). Říkáme, že komplexní funkce f má v nekonečnu

- **izolovanou singularity**, pokud $f \in H(U(0, r, \infty))$ pro nějaké $r > 0$
- **odstranitelnou singularity**, pokud má $f(\frac{1}{z})$ odstranitelnou singularity v 0,
- **pól násobnosti n** , pokud má $f(\frac{1}{z})$ pól násobnosti n v 0,
- **podstatnou singularity**, pokud má $f(\frac{1}{z})$ podstatnou singularity v 0.

Má-li f v nekonečnu izolovanou singularity, potom definujeme **reziduum** f v nekonečnu jako

$$\operatorname{Res}(f, \infty) = -\frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma_\rho} f(z) dz,$$

kde $\gamma_\rho(t) = \rho e^{it}$, $t \in [0, 2\pi]$ a $\rho > 0$ dostatečně velké (podle Cauchyovy věty víme, že hodnota nebude záviset na ρ).

Poznámky a příklady. 1. Je-li $\sum_{-\infty}^{\infty} c_n z^n$ Laurentova řada f na $U(0, r, \infty)$, potom $\operatorname{Res}(f, \infty) = -c_{-1}$.

2. Platí $\text{Res}(f, \infty) = -\text{Res}\left(f\left(\frac{1}{z}\right), \frac{1}{z^2}, 0\right)$.

3. Je-li $f \in H(\mathbb{C} \setminus \{a_1, \dots, a_n\})$ potom $\text{Res}(f, \infty) + \sum_{k=1}^n \text{Res}(f, a_k) = 0$

4. Některé integrály spočítáme snadněji s použitím rezidua v ∞ - $\int_{\gamma} \frac{z^6}{1+z^7} dz = 2\pi i$, kde $\gamma(t) = 3e^{it}$, $t \in [0, 2\pi]$.

Teoretické důsledky Cauchyova vzorce a Caychyovy věty

Věta 2 (Liuvillova věta (zobecněná)). *Nechť $f \in H(\mathbb{C})$, $N \in \mathbb{N}$ a existuje $C > 0$, že $\max_{|z|=R} |f(z)| \leq CR^N$, $R > 0$, potom f je polynom stupně nejvýše N . Speciálně, je-li $|f|$ omezená na \mathbb{C} , potom je f konstantní na \mathbb{C} .*

Věta 3 (základní věta algebry). *Nechť P je polynom stupně alespoň 1, potom P má kořen v \mathbb{C} .*

Věta 4 (o jednoznačnosti pro holomorfní funkce). *Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je oblast, $f, g \in H(\Omega)$ a $N = \{z \in \Omega : f(z) = 0\}$, $M = \{z \in \Omega : f(z) = g(z)\}$. Potom*

1. má-li N v Ω hromadný bod, potom $f = 0$ na Ω ,
2. má-li M v Ω hromadný bod, potom $f = g$ na Ω .

Reformulací Cauchyova vzorce pro kruh dostaneme tzv. větu o průměru: je-li $f \in H(\Omega)$, $z = a + bi \in \Omega$ a $\bar{U}(z, r) \subset \Omega$, potom

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \tilde{f} ds,$$

kde $\tilde{f}(x, y) = f(x+iy)$ a $\gamma(t) = (a+r \cos t, b+r \sin t)$ (integrál napravo chápeme po složkách jako křivkový integrál 1. druhu), odtud již snadno dostaneme:

Věta 5 (princip maxima modulu). *Nechť $f \in H(\Omega)$ a $|f|$ nabývá globálního maxima vzhledem k Ω . Potom f je konstantní na Ω .*

Věta 6 (Moreroova (pro obdélníky)). *Nechť $\Omega \subseteq \mathbb{C}$ je otevřená a f je komplexní funkce spojitá na Ω . Nechť navíc platí*

$$\int_{\gamma} f = 0,$$

kdykoliv je γ uzavřená prostá a po částech C^1 a $\langle \gamma \rangle \subset \Omega$ je obdélník. Potom $f \in H(\Omega)$.

Poznámky a příklady. 1. Moreroova věta platí i pro jiné systémy křivek než obdélníky (trojúhelníky, uzavřené po částech C^1 křivky).

2. Jedním z důsledků Moreroovy věty je následující věta o nalepování: nechť $\Omega \subseteq \mathbb{C}$ je otevřená, f je spojitá na Ω a p je přímka. Pokud $f \in H(\Omega \setminus p)$, potom $f \in H(\Omega)$.